

PROGRAM MINIMÁLNÍ PRIMÁRNÍ PREVENCE

školní rok 2022/2023

Témata prevence a stručný popis problematiky:

1. *Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření*
2. *Prevence šikany – posilování a rozvoj mezilidských vztahů*
3. *Prevence projevů xenofobie, rasismu, antisemitismu*
4. *Prevence rizikového sexuálního chování a závažných virových onemocnění*
5. *Prevence sexuálního zneužívání a týrání – sexuální výchova*
6. *Prevence kriminality a delikvence dle pokynu MŠMT*
7. *Právní odpovědnost*
8. *Prevence záškoláctví*
9. *Zdravý životní styl*
10. *Prevence vzniku poruch příjmu potravy*
11. *Prevence virtuálních drog – patologického hráčství a závislosti na počítačových hrách*
12. *Prevence vzniku duševních onemocnění*
13. *Ekologie*
14. *Prevence bezpečného chování v silničním provozu*
15. *Metody první pomoci a orientace v IZS*

Obecný cíl:

Primární prevencí rozumíme veškeré konkrétní aktivity realizované s cílem předejít problémům a následkům sociálně patologických jevů, případně minimalizovat jejich negativní dopad, včetně jejich dalšího šíření.

Mezipředmětové vztahy:

Občanská výchova a Základy společenských věd: sociálně patologické jevy – rizikové formy chování v souvislosti s UNL (pozitiva x rizika), drogy ve zdravotnictví, drogy v minulosti, závislost – léčba, morální postoje, prevence zneužívání návykových látek, drogový styl života, vyhledání odborné pomoci, hygiena duševního zdraví.

Tělesná výchova: zakázané a podpůrné látky (anabolika, steroidy, hormony, drogy, vliv na zdraví).

Český jazyk: doporučená literatura, četba a rozbor článků s tematikou, slohová cvičení (úvahy), drogy a literatura.

Biologie: biologie člověka - (důsledky UNL), drogy ve zdravotnictví, botanika (přírodní drogy, původ drog - šlechtění, dostupnost), druhy drog (houby, rostliny, žáby).

Chemie: syntetické drogy – důsledky na metabolismus, chemické mechanismy drog v těle.

Zeměpis: původ a výskyt drog, tradice a kulturní odlišnosti v užívání drog.

Třídní učitel a rodina:

Nezastupitelnou roli v celém programu má kvalitní práce třídního učitele, který v roli manažera řídí a připravuje spolu s žáky jednotlivé programy. K tomu může napomoci i úprava rozvrhu tak, aby byl třídní učitel v pravidelném kontaktu se žáky a pomáhal jim společně s dalšími pedagogy řešit jejich školní i osobní problémy. Pozitivní formování třídního kolektivu není ani pro zkušeného pedagoga úkol vždy snadný.

Nejúčinnější a nejlevnější prevencí je zdravá výchova dětí v rodině a ve škole, dobrá výchova dětí je i programem prevence jednotlivých zdraví poškozujících a život znehodnocujících závislostí a jevů. Tato prevence je dána i souladem výchovných strategií rodiny a školy.

Činnosti k prevenci:

- depistáže, screeniny, tvorba informačních nástěnek, letáků, schránka důvěry
- nabídka sportovních a zájmových aktivit
- realizace tematických soutěží (protidrogový plakát, komiks, úvaha, báseň)
- návštěvy divadelních představení, přednášek, besed s protidrogovou tematikou, promítání dokumentů – filmů
- odborné vzdělávání pedagogických pracovníků v oblasti drogové tematiky
- pravidelné schůzky s rodiči

PPP Plzeň, KPP Plzeň

Teen challenge, Plzeň

CPPT Plzeň

Sdružení Ledovec, Ledce

Diakonie Plzeň

Policie ČR

Centrum lékařské prevence Plzeň

Acet ČR o. s.

Bílý kruh bezpečí

1. ročník

Prevence záškoláctví, prevence šikany – posilování a rozvoj mezilidských vztahů,

Cíle:

- *snížit počet zameškaných hodin, posilovat hodnotu vzdělání*
- *vypracovat plán v souladu se ŠŘ a pokyny MŠMT na řešení neomluvené školní docházky a kázeňských problémů (od třídního učitele, výchovného poradce, rodiče, sociální ochrany dětí až po policii)*
- *spolupracovat s jinými subjekty na dodržování povinné školní docházky (sociální odbor MMP)*
- *předcházet šikaně – jejím projevům, stádiím a formám*
- *upevňovat obecně uznávané hodnoty a postoje společenského života*
- *posilovat a rozvíjet zdravé vrstevnické vztahy*

- *podporovat v žácích jejich přirozenou zvědavost a potřebu poznávat nové*
- *zajistit bezpečnost žáků o přestávkách a skrytých místech školy (např. dozorem)*
- *účinně a profesionálně postupovat při rozpoznání šikany v souladu s pokyny MŠMT*
- *zasvětit do problematiky šikany i nepedagogické pracovníky*

2. ročník

Ekologie, prevence virtuálních drog – patologického hráčství a závislosti na počítačových hrách

Cíle:

- *upevňovat a rozvíjet kladný vztah k životnímu prostředí – ekologii*
- *seznámit studenty se základními pojmy virtuálních drog – TV, PC, Reality show, výherní automaty, sázení*
- *předcházet zdravotním, sociálním a psychickým poškozením v důsledku přílišného užívání virt. drog – znečitlivění, ztráta reality, snížení sebekontroly, násilí, závislost, gambling*
- *stanovit a posilovat pravidla pro užívání virt. drog*
- *podporovat počítačové hry, filmy s kladnými stránkami obsahu (postřeh, vědomosti, koordinace pohybů, soustředění)*
- *chovat se v rámci etiky současné společnosti*

3. ročník

Prevence rizikového sexuálního chování a závažných virových onemocnění, prevence sexuálního zneužívání a týrání – sexuální výchova, zdravý životní styl – prevence vzniku poruch příjmu potravy

Cíle:

- *předcházet rizikovému sexuálnímu chování – promiskuitě, nebezpečím nechráněného styku, nemocem*
- *předcházet rizikům předčasného sexuálního života – právní odpovědnost, citová nevyzrálость, antikoncepce, potraty*
- *posilovat a upevňovat obecně uznávané hodnoty – rodina, mateřství, láska*
- *předcházet rizikům souvisejících s tělesnými a psychickými změnami – porozumění svému tělu a péče o něj – informace o přirozených vývojových změnách, gynekologie, sexuologie a venerologie*
- *předcházet rizikům sexuálního zneužívání, týrání a zanedbávání – pedofilie, sexuální vydírání, pornografie, znásilnění*
- *předkládat témata sexuální výchovy jako přirozenou věc – pohlavní styk, odlišnosti obou pohlaví, homosexualita, úchytky*
- *podporovat zdravé sebevědomí žáků a citlivě přistupovat k jejich problémům (první vztahy – lásky, růst a změny sekundárních pohlavních znaků atd.)*
- *podporovat zdravý životní styl studentů – životospráva, duševní hygiena, režim dne, stres*
- *upevňovat kladný vztah ke svému tělu*

- *seznámit studenty s různými styly života – vrcholový sport, modelky (plastická chirurgie), vegetariánství, život v komunitách atd.*
- *předcházet negativním vlivům medií a reklamy (tisk, TV, PC) – ideál krásy, odtržení od reality, módní trendy atd.*
- *předcházet vzniku poruch příjmu potravy – anorexie, bulimie, diety, obezita*

4. ročník

Prevence drogových závislostí, alkoholismu a kouření

Cíle:

- *předcházet užívání návykových látek včetně alkoholu a tabáku*
- *předcházet závislosti na návykových látkách a zdravotním problémům způsobených v důsledku konzumace drog*
- *oddálit první kontakt s návykovými látkami, snižovat poptávku po UNL*
- *podporovat žáky v jejich nápadech, potřebách a tvořivosti*
- *aktivizovat žáky k pravidelným sportovním a zájmovým činnostem*
- *finanční gramotnost*

5. ročník

Prevence duševních onemocnění

Cíle:

- *seznámit studenty s příznaky duševního onemocnění*
- *předcházet onemocněním a zachovat si duševní zdraví*
- *uvést postup v případě příznaků duševních chorob*

6. ročník

Prevence kriminality a delikvence dle pokynu MŠMT, právní odpovědnost

Cíle:

- *vysvětlit a popsat základní projevy kriminality a delikvence (krádeže, násilí, vandalismus, jízda načerno)*
- *vysvětlit jednotlivé dílčí mechanismy a dynamiku trestných činů, přestupků (co se děje před, proč, co se děje potom, jak se cítí postižený)*
- *předkládat a vysvětlovat modelové situace na osobní hranice a vztahovat chování ve vztahu k normalitě a společenské normě*
- *seznámit studenty s projevy soc. deviací*
- *podporovat a zapojovat se do projektů realizovaných jinými subjekty*
- *zasvětit studenty do ustanovení Trestního zákoníku, Školního řádu, řádu obecně*
- *zasadit se o to, aby studenti znali svá práva ve společnosti – dětská práva, chartu práv dítěte, ústavu ČR apod.*
- *upevňovat základní pravidla a hodnoty společenského chování*

- *předkládat vhodný vzor společenského chování, dbát na dodržování zákona a být morální podporou*

7. ročník

Zásady první pomoci, prevence projevů xenofobie, rasismu, antisemitismu

Cíle:

- *naučit studenty poskytnout první pomoc a orientovat se v integrovaném záchranném systému*
- *dodržovat zásady bezpečnosti silničního provozu a schopnost uvědomit si odpovědnost za život svůj i ostatních*
- *předcházet projevům xenofobie, rasismu a antisemitismu*
- *vyvracet předsudky a pěstovat úctu k životu (stáří x mláď)*
- *šířit objektivní, pravdivé informace o extremistických organizacích, nebezpečných ideologiích, sektách, náboženstvích (fašismus, komunismus, náboženské války, terorismus atd.)*

8. ročník

Prevence kriminality a delikvence dle pokynu MŠMT, právní odpovědnost

Cíle:

- *vysvětlit a popsat základní projevy kriminality a delikvence (krádeže, násilí, vandalismus, jízda načerno)*
- *vysvětlit jednotlivé dílčí mechanismy a dynamiku trestných činů, přestupků (co se děje před, proč, co se děje potom, jak se cítí postižený)*
- *předkládat a vysvětlovat modelové situace na osobní hranice a vztahovat chování ve vztahu k normalitě a společenské normě*
- *seznámit studenty s projevy soc. deviací*
- *podporovat a zapojovat se do projektů realizovaných jinými subjekty*
- *zasvětit studenty do ustanovení Trestního zákoníku, Školního řádu, řádu obecně*
- *zasadit se o to, aby studenti znali svá práva ve společnosti – dětská práva, chartu práv dítěte, ústavu ČR apod.*
- *upevňovat základní pravidla a hodnoty společenského chování*
- *předkládat vhodný vzor společenského chování, dbát na dodržování zákona a být morální podporou*

V Plzni dne 1. 9. 2022

Vypracovala: Mgr. Kateřina Jonášová, preventista patologických jevů

Schválil: Mgr. Daniel Petříček, ředitel školy